

Waa maxay qiil?

Caddaalad-darradu ma aha dambi-ficil ama fal maxkamadeed oo Eebbe, oo uu u cafiyo, ka cafiyo ama ula dhaqmo bani-aadamka, oo aan ahayn mid caadil ah, sidii inuu xaq yahay. Hadda, haddii Eebbe ula macaamilo xaqdarro sidii inuu xaq yahay oo keliya, wuxuu samayn lahaa xaqdarro. Haddii Eebbe u caddeeyo dambiile inuu xaq yahay, waxaan lahaan lahayn hadal khiyaali ah, oo mala awaal ah, maxaa yeelay Ilaah wuxuu ku dhawaaqayaa wax aan run ahayn oo ku saabsan aadanaha.

Waa maxay qiil?

“Maxaa yeelay, kii dhintay xaq buu ka yahay dembiga” (Rooma 6: 7)

Qeexitaannada fiqiga

Waa wax caadi ah in fiqiga loola dhaqmo caqiidada cudurdaarka sida amar amar dembiyeed, haddaba tibaaxaha ‘ficil xukun ee Ilaah’, ‘fal aqoonsi rabaani ah’, ‘ku dhawaaqid caddaalad’, iwm, qeexitaanno ku saabsan mawduuca cudurdaaridda.

Scotfield, in kasta oo la caddeeyo inuu xaq yahay, haddana rumaystaha ayaa weli dembiile ah. Ilaah wuxuu u aqoonsadaa oo ula dhaqmaa rumaystaha inuu yahay mid xaq ah, hase yeeshe, tani macnaheedu maaha inuu Eebbe ka dhigayo qof xaq ah.

“Dembilaha rumaysan waa la caddeeyay, taas oo ah, in loola dhaqmay sidii xaq (...) xaq ka dhigiddu waa ficil aqoonsi rabbaani ah oo macnaheedu maaha in qofka laga dhigo xaq.”

Scotfield Bible with References, Rooma 3:28.

Charles C. Kyrie inuu qiil ka dhigto waxaa loola jeedaa:

Isagoo ku dhawaaqaya in qof uu xaq yahay. Labada erey ee Cibraaniga (sadaq) iyo Griigga (dikaio Both) labadaba macnaheedu waa 'ku dhawaaq' ama 'ku dhawaaq' xukun wanaagsan, oo ku dhawaaqaya qof cadaalad ah. Fikradan macnaheedu ma ahan in qof cadaalad laga dhigayo, laakiin kaliya waa ku dhawaaqida cadaalada" Kyrie, Charles Caldwell, Fiigiga Aasaasiga ah – Waa loo heli karaa qof walba, waxaa tarjumay Jarbas Aragão – São Paulo: World Christian, 2004, p. 345.

George Eldon Ladd wuxuu fahamsan yahay cudurdaarka ereyga Griigga dikaio dika, sida:

"' Ku dhawaaq cadaalad ', oo aan ka dhigayn mid cadaalad ah'. Sida aan arki doonno, fikradda ugu weyn, ee qiil ahaan, waa ku dhawaaqida Eebbe, xaakimka xaq ah, in ninka rumaysta Masiix, in kastoo uu dambiile yahay, uu yahay xaq – waxaa loo arkaa inuu xaq yahay, maxaa yeelay, Masiixa ayuu ku yimid xiriir xaq ah oo lala yeesho Ilaah" Ladd, George Eldon, The New Testament Theology, waxaa tarjumay Darci Dusilek iyo Jussara M. Pinto, 1. Ed – São Paulo: Baxniintii, 97, p. 409.

Caddaalad-darradu ma aha dambi-ficil ama xukun maxkamadeed oo uu Eebbe ku cafiyey, ku dhaafay oo ku daweynayo ninka aan ahayn sida inuu xaq yahay oo keliya. Hadda, haddii Eebbe ula macaamilo xaqdarro sidii inuu xaq yahay oo keliya, wuxuu samayn lahaa xaqdarro. Haddii Eebbe u caddeeyo dambiile inuu xaq yahay, waxaan lahaan lahayn hadal khiyaali ah, oo mala awaal ah, maxaa yeelay Ilaah wuxuu ku dhawaaqayaa wax aan run ahayn oo ku saabsan aadanaha.

Nuxurka caqiidada xaqnimada ayaa ah in Eebbe ku abuuray nin cusub cadaalad dhab ah iyo quduusnimo wuxuuna ku dhawaaqayaa inuu xaq yahay maxaa yeelay ninka cusub runti waa xaq. Ilaah kuma shaqeynayo khiyaali, caddaalad male-awaal ah, illaa heer loola dhaqmo sidii mid aan run ahayn oo aan xaq ahayn.

Wixii fiqi ahaaneed ee dib-u-habeynta ah, qiilku waa ficil xukun oo Ilaah oo aan wax isbeddel ah ku sameyn noloshooda, taasi waa, Ilaah ma beddelo xaaladda aadanaha. Halkaas waxaa ku jira khiyaanada, maxaa yeelay Ilaah keliya ayaa xaq ka dhigaa kuwa mar kale dhalanaya (Yooxanaa 3: 3). Haddaba, haddii nin mar kale loo dhasho sida Eebbe sheegay, tani waxay ka dhigan tahay in Ilaah beddelay xaaladda nin (1 Butros 1: 3 iyo 23).

Xaaladda rumaystaha ayaa gabi ahaanba ka duwan sidii markii uu rumaysan waayey Masiixa. Kahor intaan la rumaysan, bani-aadamka wuxuu ku hoosjiraa awoodda gudcurka iyo, markuu rumeysto ka dib, waxaa loo rarayaa boqortooyada Wiilka jacaylkiisa “kan naga soo saaray xoogga mugdiga, oo wuxuu noo geeyay boqortooyada Wiilka jacaylkiisa” (Cl 1): 13)

Markuu awoodda gudcurka ninku noolaa si uu u dembaabo, sidaa darteed, weligiis xaq looma sheegi doono, laakiin kuwa dembiga ku dhintay waa laga caddeeyey dembiga.

Hadda, nidaamyada sharci ee aan ka helno maxkamadaha waxay la macaamilaan arrimaha iyo cilaaqaadka leh maaddada ka dhex jirta kuwa nool, halka caqiidada cudurdaarku aanu ku lug lahayn mabaadi'da saadaasha, maxaa yeelay kuwa dembiga ku dhintay oo keliya ayaa laga caddeeyey dembiga!

Baybalka wuxuu muujinayaa in Yuhuudda iyo Gariigaba ay ku badbaadeen nimcada Ilaah ee ka muuqata Ciise Masiix. In lagu badbaado nimcada Ilaah waxay lamid tahay in lagu badbaado rumaysadka, waayo Ciise waa iimaanka muuqda (Gal 3:23). Ciise waa aasaaska adag ee uu ninku kalsooni buuxda ku qabo Ilaah waana xaq (Cibraaniyada 11: 1; 2 Korintos 3: 4; Kolosay 1:22).

Daniel B. Pecota wuxuu yiri:

Iimaanku marna aasaaska u yahay xaq ka dhigista. Axdiga Cusubi weligii ma sheeganayo in cudurdaariddu tahay dia pistin (“beddelkeeda rumaysad”), laakiin had iyo jeer pisteos dia, (“rumaysad”) “.

Haddaba, haddii aan fahamno in Masiixu yahay iimaanka la muujin lahaa, waxay raacaysaa in Masiixu (rumaysadku) ahaa, weligiisna noqon doono aasaaska xaq ka dhigista. Jahwareerka u dhexeeya 'dia pistin' (kalsoonida runta ah) iyo 'dia pisteos' (runta lafteeda) waxaa sabab u ah aqrinta liita ee marinnada Baybalka, maxaa yeelay Masiixu waa aasaaska adag ee ragga rumeysan inay ku farxaan Ilaah. , maxaa yeelay qiilku waa masiixa (maalinta pisteos).

Dhibaataada ugu weyn ee haysata caqiidada dib-u-habeyn ee dib-u-cusboonaysiinta ayaa ah isku dayga ah in lakala saaro madhabta xaq ka ahaanshaha caqiidada cusboonaysiinta. Dib-u-cusbooneysiin la'aan qiil ma jiro xaqna ma leh marka laga reebo cusbooneysiinta. Markii dadka loo sameeyo sida jidhka iyo dhiigga, xukunka Ilaah ayaa jira: oo dambi leh, maxaa yeelay kani waa xaaladda ninka lagu sameeyo sida jidhka (Yooxanaa 1:12). Laakiin, markii dadku mar kale la soo saaro (dib loo cusbooneysiyo), xukunka uu Eebbe bixiyo waa: in la caddeeyo, maxaa yeelay qofku dhabtii waa xaq.

Cambaareyn Aadam

Tallaabada ugu horreysa ee lagu fahmayo caqiidada xaqnimada waa in la fahmo in dadka oo dhami ay wada dembaabeen oo ay gaabiyeen ammaanta Ilaah (Rooma 3:23). Tan macnaheedu waxa weeye, dembigii Aadam awgood, ragga oo dhan markay wada joogeen, markay 'bawdada' Adam saarnaayeen, waxay noqdeen kuwo nijaas ah oo u dhinta Ilaah (Sabuurka 53: 3; Sabuurka 14: 3). Dembigii Aadam ka dib, farcankiisii oo dhami waxay bilaabeen inay u noolaadaan dembiga oo ay u dhintaan (ka fogaadeen, ka go'een) xagga Ilaah.

Markuu ka hadlayo xaaladan laga dhaxlay Aadan, rasuul Bawlos wuxuu yiri in ragga oo dhan (Yuhuudda iyo Gariigta) dabiiciyan ay ahaayeen carruur cadho (Efesos 2: 3).

Maxaa carruurta xanaaqa? Sababtoo ah waxay ahaayeen carruurtii caasinimada Adam “Ninna yuusan idinku khiyaanayn hadal aan micne lahayn; waxyaalahaas daraaddood ayaa cadhada Ilaah ugu soo degtaa carruurta caasinimada “(Efesos 5: 6).

Xadgudubka Aadan dartiis dembigu wuxuu dunida u soo galay, iyo caasinimadiisa darteed dadka oo dhan waa dembiilayaal “Sidaa darteed, sida dembigu dunida ugu soo galay dembiga, oo dhimashaduna dembiga ugu timid, ayaa dhimashadiina ugu wada gudubtay dhammaan taasi waa sababta ay dhammaan u wada dembaabeen “(Rooma 5:12).

Dhamaan dadka ku dhasha jidhka waxay yihiin dambiilayaal maxaa yeelay xukunkii Adam (dhimashadiisa) wuxuu u gudbay faracyadiisa oo dhan.

Qaar badan baa ka warqabin in dadku dembiilayaal yihiin xukunkii laga dhaxlay Adam awgood, waxayna tixgeliyaan in raggu dembiilayaal yihiin arrimo xagga dabeecadda ah oo ka dhasha aqoonta wanaagga iyo xumaanta.

Waa lagama maarmaan in si wanaagsan looga arko dambiga Adam aqoonta laga helay midhaha aqoonta wanaagga iyo xumaanta. In kasta oo aqoonta wanaagga iyo xumaanta ayan ahayn waxa aadanaha ka kala fogeeyey Ilaah (dembiga), maxaa yeelay Ilaah baa yaqaan wanaagga iyo xumaanta (Bilowgii 3:22), laakiin caasinimadu waxay keentay dembi (kala-qaybsanaan, kala-soocid, shisheeye) sababta sharciga u yidhi: hubaal waad dhiman doontaa (Bilowgii 2:17).

Dembigu wuxuu cadeeyay inuu si xad dhaaf ah shar u yahay maxaa yeelay iyada oo loo marayo sharciga quduuska ah, xaqnimada iyo wanaaga ah ayaa dembigu xukumay oo dilay ninka (Rooma 7:13). Iyadoo aan la ciqaabin sharciga: ‘hubaal waad dhiman doontaa’, dembigu awood uma lahaan doono inuu ninka xukumo, laakiin awooda sharciga (hubaal waad dhiman doontaa) dembigu wuxuu helay fursad oo aad ku dishay nin (Rooma 7:11). Sharciga lagu soo saaray Ceeden wuxuu ahaa mid muqadas ah, cadaalad ah oo

wanaagsan maxaa yeelay waxay uga digtay ninka cawaaqib xumada caasinimada (ma cuni doontid, maalinta aad wax ka cuntid hubaal waad dhiman doontaa).

Xadgudubka dartiis, ragga waxaa lagu abuuray xumaan waxaana uur ku yeeshay dambiga (Sabuurka 51: 5). Hooyada laga soo bilaabo (bilowgii) raggu waxay ka jeestaan Ilaah (Sabuurka 58: 3), ragga ugu fiican ayaa loo barbardhigi karaa qodax, uguna toosan xayndaab qodax ka samaysan (Mk 7: 4). Waa dembiga Adam awgood markii xukunka la maqlay: dambi! (Rom 3:23)

Sidaa darteed su'aasha Ayuub: "Ayaa waxa daahirka ah ka soo bixin Kara wax aan nadiif ahayn? Qofna ma jiro"(Ayuub 14: 4). Laakiin waxa aan dadka ku suurtoobin waa u suurtoobaan Ilaah, maxaa yeelay isagu wuxuu awood u leeyahay inuu wax walba cusub ka dhigo: "Laakiin Ciise waa eegay iyagii, oo wuxuu yidhi, Dadka uma suurtoowdo, laakiin Ilaah uma aha, waayo, Ilaah oo dhan waxyaalaha waa suurtagal" (Markos 10:27).

Xaqiijinta ayaa ah jawaabta Eebbe ee ugu muhiimsan dhammaan su'aalaha aadanaha: Sidee qof u noqon karaa mid Ilaah laga aqballo? Jawaabtu way ku cadahay Axdiga Cusub, gaar ahaan sida soo socota ee Ciise Masiix: "Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii aan mar labaad dhalan, boqortooyadii Ilaah arki Kari maayo" (Yooxanaa 3: 3). Waa lagama maarmaan in laga dhasho biyo iyo Ruux, maxaa yeelay waxa jidhka ka dhashaa waa jidh, laakiin kuwa Ruuxa ka dhashaa waa ruux (Rooma 8: 1).

Dhibaataada kala tagga u dhexeysa Ilaah iyo ragga (dembiga) waxay ka timid dhalashada dabiiciga ah (1Co 15: 22), mana ahan dhaqanka ragga. Dembigu wuxuu xiriir la leeyahay dabeecadda aadanaha ee dhacday, mana aha dhaqankiisa bulshada dhexdeeda.

Xalka xukunka uu ninku ku kasbado xaqnimada Masiixa wuxuu ka yimid awoodda Ilaah, mana ahan ficil xukun. Marka hore, maxaa yeelay waxay kufilanayd binu-aadmiga inuu caasiyo Abuuraha si xukunka ciqaabta loo dejiyo: dhimashada (kala-go'idda) dadka oo dhan (Rooma 5:18). Ta labaad, maxaa yeelay markuu Ciise

dadka ugu yeerayo inay qaataan iskutallaabtiisa, wuxuu si cad u sheegayaa in si loo heshiiyo Ilaah iyo dadka ay lagama maarmaan tahay in la ciqaabo ciqaabta la saaray: dhimashada. Dhimashada Masiixa caddaaladdu way ku qanacsan tahay, maxaa yeelay ciqaabtu ma aha wax ka badan qofka xadgudubka ah (Mt 10: 38; 1Co 15: 36; 2Co 4: 14).

Markii nin curyaan ah la hor dhigay Ciise, wuxuu yidhi:

“Hadda inaad garataan in Wiilka Aadanahu dhulka ku leeyahay amar uu dembiyada ku cafiyo (wuxuu ku yidhi curyaanka), waxaan kugu leeyahay, Kac oo qaado sariirta, oo gurigaaga tag” (Mk 2: 10-11).

Sadarkaan Ciise wuxuu muujinayaa in marinka caadiga ah ee ka yimid Rooma 3, aayadaha 21 ilaa 25 ee ku saabsan cudurdaar uusan ku lug lahayn fikradaha saadaasha caafimaadka.

Dambi dhaafida ma aha dalab sharci ah, waa su'aal awoodda ah! Kaliya kuwa awoodda ku leh dhoobada ayaa cafiyi kara dembiyada si ay u sameeyaan weelal sharaf isla miisaan (Rom 9:21).

Taasi waa sababta rasuulka Bawlos uusan uga xishoon injiilka, waayo injiilku waa awooda Ilaah ee badbaadinta qof kasta oo rumeysta (Rooma 1:16)

Markuu ka hadlayo arrintaan Ayuub, Ilaah wuxuu caddeeyay in, si aad u awoodo inuu isu caddeeyo inuu xaq yahay, waxaa lagama maarmaan noqon lahayd inuu yeesho hub u eg kan Ilaah iyo inuu u onkodo sida Kan ugu sarreeya. Waxay noqon laheyd lagama maarmaan in loo labisto sharaf iyo haybad iyo in loo labisto sharaf iyo haybad. Waa inuu awood u yeeshaa inuu ku shubo cadhadiisa isagoo ku burburinaayo kuwa sharka ah meeshiisa. Kaliya iyadoo la buuxiyo dhammaan shuruudaha kor ku xusan ayay suurtagal u tahay aadanaha inuu naftiisa badbaadiyo (Ayuub 40: 8-14).

Laakiin, maadaama aadanuhu lahayn awooddan uu Eebbe ku sharraxay, weligiis awood uma yeelan doono inuu isku caddeeyo

inuu xaq yahay ama is badbaadin karo.

Wiilka Aadanaha, Ciise Masiix, dhanka kale, wuxuu xaq u sheegi karaa inuu nin xaq yahay, maxaa yeelay isagu qudhiisa ayaa huwaday sharaf iyo haybad markuu ku soo noqday sharaftii uu la lahaa Aabbaha “Oo haatan Aabow, adiga igu ammaan, adiga iyo ammaanta aan kugula jiray intaan dunidu jirin ka hor” (Yooxanaa 17: 5); “Seeftaadu bowdadaada ha saarnaato, kaaga xoogga badanow, iyo ammaantaada iyo haybaddaada” (Sabuurka 45: 3).

Garsoore cadaalad ah

Tallaabada labaad ee lagu fahmayo caqiidada xaqnimada waa in la fahmo in aysan jirin waddo ilaahay ugu caddeeyo kuwa la xukumay in ay ka xor yihiin dambi. Kaliya Ilaah ma oggolaan karo in ciqaabta lagu soo rogo kuwa xumaan fala.

Ilaah kaamil kama dhigi doono (kan xaqa ah) mid sharrow ah. Waad ka leexan doontaa erayada beenta ah, mana dili doontid kuwa aan xaqa qabin iyo kan xaqa ah; maxaa yeelay anigu xaq ka dhigi maayo kuwa sharka ah “(Ex 23: 7).

Ilaah weligiis uguma dhaqmi doono kuwa sharka leh sidii inuu isagu xaq yahay oo keliya “Ilaah ha kaa fogeeyo inaad waxan oo kale samayso, inaad kuwa xaqa ah la disho kuwa sharka fala. Kan xaqa ahu ha noqdo sida kuwa sharka ah oo kale, oo adiga ha kaa fogeeyo. Xaakinka dunida oo dhammu miyuusan xaq samayn doonin? (Bilowgii 18:25).

Ilaah weligiis hubi maayo in ciqaabta lagu ganaaxay dambiilaha la siiyay mid kale, sida ay u akhrido: “Naftii dembaabtaa way dhiman doontaa; wiilku ma qaadan doono aabbaha xumaantiisa, aabuhuna ma qaadan doono xumaanta wiilka. Kan xaqa ah xaqnimadiisaa dul saarnaan doonta isaga sharka sharrowguna isaguu ku dul dhici doonaa (Yexes 18:20).

Markuu Ciise u sheegay Nikodemus inay lama huraan tahay in binu-aadmigu mar kale dhasho, dhammaan su'aalaha kor ku xusan waa la tixgeliyey, maadaama Ciise si fiican u ogaa in Ilaah uusan weligiis ku dhawaaqin kuwa ku dhashay sida jidhka Adam oo aan lahayn dambi.

Markii dhalashada dabiiciga ah, bani-aadmiga waxaa laga dhigay dembiile, weel lagu qalbi jabiyo, sidaa darteed, cunug xanaaq iyo caasinimo. Si loo caddeeyo binu-aadmiga inuu dembi ka xor yahay, isagu waa inuu marka hore dhinto, waayo haddii uusan dhiman isagu weligiis uma noolaan karo Ilaah "Maxaa yeelay, kii dhintay dembi xaq baa laga helaa" (Rooma 6: 7); Doqon yahow! waxaad beeratid lama soo nooleyn maayo inaad marka hore dhinto mooyee" (1Co 15:36).

Masiixu wuxuu u dhintay dembiilayaasha – kan xaq ah ee xaqdarrada ah – laakiin qof kasta oo aan cunin oo aan cabbin dhiigga Masiixa naftiisu nolol kuma lahaan doonto, taas oo ah, waa lagama maarmaan in ninku ka qaybqaato dhimashada Masiixa.

"Masiixu wuxuu kaloo u xanuunsaday mar dembiyada, kan xaq ah oo aan xaq ahayn aawadood inuu inoo kaxeeyo Ilaah. Runtiis waa murugaysan tahay, laakiin waxaa ku nooleeyey Ruuxa "(1Pe 3: 18);

"Ciise haddaba wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddaydnan cunin hilibka Wiilka Aadanaha oo aadan dhiiggiisa cabbin, nolosha kuma heli doontaan" (Yooxanaa 6:53).

Cunista hilibka iyo cabida dhiiga Masiixa waxay lamid tahay sida isaga loo rumeeyo (Yooxanaa 6:35, 47). Rumaynta Masiixa waxay lamid tahay sidii iskutallaabta lagula qodbay isaga.

Qof kasta oo rumeeyaa wuu la aasan yahay isaga oo ka joogsada u noolaanshaha dembiga oo bilaabay inuu Ilaah u noolaado Anigu waan noolahay, anigu mar dambe ma ihi, laakiin Masiixu wuu igu jiraa. Iyo nolosha aan hadda jidhka ku dhex noolahay, waxaan ku noolahay rumaysadka Wiilka Ilaah, kan i jeclaaday, oo isa

siiyay aniga daraadday” (Galatiya 2:20; Rooma 6: 4).

Ninka rumeysan Masiixa wuxuu qirayaa inuu dambiile yahay dambiga Adam dartiis.

Waxay si toos ah u qiraysaa in Eebbe uu yahay markuu hadlayo oo uu daahir yahay markuu ku xukumayo faracii Adam dambi (Ps 51: 4). Wuxuu qirayaa in Masiixa oo kaliya uu awood u leeyahay inuu abuur nin cusub asaga oo kuwii dhintay ka soo sara kiciyey, sidaa darteed kan isaga lala aasay isaga ayaa soo nooleeya abuur cusub.

Nin ku cusub Masiixa

Tallaabada ugu dambeysa ee lagu fahmayo qiil bixinta waa in la fahmo in dhalashada cusub ka soo jeedo abuur cusub oo lagu abuuray cadaalad iyo quduusnimo run ah “Sidaas darteed, haddii qof ku jiro Masiixa, abuur cusub ayaa ah; waxyaabihii hore waa tageen; bal eeg, wax waliba way cusub yihiin (2Co 5:17; Efesos 4:24).

Uumadan cusub waxaa lagu sheegay mid xaq ah maxaa yeelay si wax ku ool ah ayuu Eebbe markale ugu abuuray si xaq ah oo aan eed lahayn isaga hortiiisa.

Ninka rumeysan Masiixa waxaa loo abuuray markale qeyb ka mid ah dabeecadda rabbaaniga ah (2 Butros 1: 4), maxaa yeelay odaygii waa iskutallaabta lagu qodbay oo jidhkii dembiga lahaa dib baa loo saaray.

Ka dib markuu la aasay Masiixa u ekaanta dhimashadiisa, ninku wuxuu soo nooleeyaa abuur cusub “Isaga oo garanaya in ninkeennii hore iskutallaabta lagula qodbay isaga, in jidhka dembigu dib u noqdo, oo aynaan mar dambe dembi u adeegin” (Rooma 6: 6).

Injiilka dhexdiisa, Ilaah ma aha oo keliya inuu xaq ku

tilmaamo dadka, laakiin sidoo kale wuxuu abuuraa nin cusub oo asal ahaan xaq ah. Si ka duwan waxa Dr. Scofield sheeganayo, in Eebbe kaliya caddeeyo inuu dembiilaha xaq yahay, laakiin uusan isaga ka dhigayn mid xaq ah.

Kitaabka Qudduuska ahi wuxuu sheegayaa in Ilaah ninka cusub ugu abuuray xaqsoor iyo quduusnimo run ah (Efesos 4:24), sidaa darteed, xaq ka dhigiddu waxay ka timaaddaa ficil abuureed oo Eebbe ah, oo ninka cusub loogu abuurto ka qaybgal dabiicadda rabbaaniga ah. Xaqiijinta kitaabiga ah waxay loola jeedaa xaaladda kuwa mar labaad lagu abuuray runta injiilka (rumaysadka): oo ka madax bannaan dambi ama xukun.

Ma jiro wax xukun ah kuwa Masiixa ku jira. Maxay tahay sababta aan loo xukumin? Jawaabtu waxay ku jirtaa xaqiiqda ah in qofku 'ku jiro Masiixa', maxaa yeelay kuwa Masiixa ku jira waa makhluuq cusub "SIDAAS AH, hadda ma jiraan wax xukun ah oo ku saabsan kuwa Ciise Masiix ku jira, oo aan sida jidhka u socon, laakiin u socda sida Ruuxu leeyahay" (Rooma 8: 1);

"Sidaas darteed, haddii qof Masiix ku jiro, abuur cusub waa; waxyaabihii hore waa tageen; BAL EEG, wax waluba waa cusub yihiin (2Co 5: 17).

Caddaalad bixintu waxay ka timaaddaa xaaladda cusub ee kuwa Masiixa ku jira, maxaa yeelay inaad Masiixa ku jirtaa waa abuur cusub "Oo haddii Masiixu idinku dhex jiro, jidhku runtii waa u dhintay dembiga awgiis, laakiin ruuxu wuxuu ku nool yahay cadaalada. Oo haddii Ruuxii kii Ciise kuwii dhintay ka soo sara kiciyey idinku dhex noolaado, kii Masiixa kuwii dhintay ka soo sara kiciyey, jidhkiinna dhimanayana wuu ku noolayn doonaa Ruuxiisa idinku dhex jira"(Rooma 8: 10-11).

Sii su'aasha rasuul Bawlos: "Haddaynu kuwa doonaya inay xaq ku ahaadaan Masiixa, haddiiba waxaa laynoo helay inaan dembilayaal nahay, Masiixu miyuu yahay midiidinka dembiga? Maya sinaba" (Gal 2:17).

Haddaba Masiixu waa midiidinka xaqnimada, sinnaba uguma adeego

dembiga, sidaa darteed, Kan Masiixu xaq ka dhigaa loo heli maayo inuu dembi leeyahay, waayo isagu dembi buu u dhintay “Maxaa yeelay, kan dhintay dembi baa laga caddeeyey” 7).

Markuu rasuul Bawlos leeyahay: waa Ilaah Kan xaq ka dhiga iyaga! Kumaa eedayn doona kuwa Ilaah doortay? Ilaah baa xaq ka dhiga iyaga”(Rooma 8:33), wuxuu aad u hubo inaysan ahayn arin danbiyeed, maxaa yeelay maxkamada dhexdeeda kaliya ayuu ka sheegaa waxa ay tahay, maadaama ayan awood u lahayn inay badalaan xaalada kuwa ka soo hor muuqda garsoorayaasha.

Markii la yidhi ‘waa Ilaah kan wax xaq ka dhiga’, rasuul Bawlos wuxuu tilmaamay awoodda Ilaah ee abuuraysa Nin cusub. Eebbe wuxuu ku caddeeyaa in Nin xaq yahay maxaa yeelay xukun kuma jiri doono kuwa cusub. Ilaah xaaladdii odayga ugama uusan wareejin Masiixa, laakiin odaygii waa iskutallaabta lagu qodbay oo la hagaajiyey, sidaas darteed baa waxaa ka soo baxay abuurki cusbaa ee dhintay oo la fadhiistay Masiixa ammaanta Ilaaha Aabbaha ah, oo xukun ma leh iyaga.

Masiixiyiinta waxaa lagu caddeeyay inay xaq yihiin maxaa yeelay waxaa laga dhigay kuwa xaq ah (dikaiioõ) awoodda injiilka ku jirta, oo uu ninku ka mid yahay jidhka Masiixa, maxaa yeelay wuxuu dhintay oo uu la sara kacay Masiixa isagoo ah mid quduus ah, oo aan eed lahayn oo aan eed lahayn “jidhkiisa, geeri ahaan, inuu idiinka dhigo mid quduus ah oo eedla’aan iyo eed la’aanba “hortiisa” (Kolosay 1:22; Efesos 2: 6; Kolosay 3: 1).

Markuu Bawlos leeyahay, “Maxaa yeelay, horaba waad dhimateen, oo noloshiinnuna Masiixay kula qarsoon tahay Ilaah” (Kolosay 3: 3), waxay ka dhigan tahay in Masiixiyiintu xaq ka yihiin dembiga, taas oo ah, inuu dembi u dhintay (Rooma 6: 1 – 11), oo waxaan u noolahay Ilaahay “Sidaas ayaa isaga loola aasay isaga baabtiiskii dhimashada; si, sidii Masiixa kuwii dhintay looga sara kiciyey ammaanta Aabbaha, sidaas oo kale innaguna sidaas oo kalaan ugu socon doonnaa nolol cusub “(Rooma 6: 4).

Ciise wuxuu Ilaahay u gacangeliyey inuu u dhinto dembiga aadanaha aawadiis, maxaa yeelay waa lagama maarmaan in ragga ay u dhintaan dembiga si ay ugu noolaadaan Ilaah. Taasi waa sababta Ciise Masiix u sara kacay, in kuwa isaga la sara kiciyo kuwo xaq ah. Haddii aan la dhiman ma jiro sarakicis, sarakicis la'aan la'aan xaq ma leh "kan loo bixiyey dembiyadeenna aawadood, oo u sara kacay in xaq inaga dhigo" (Rooma 4:25).